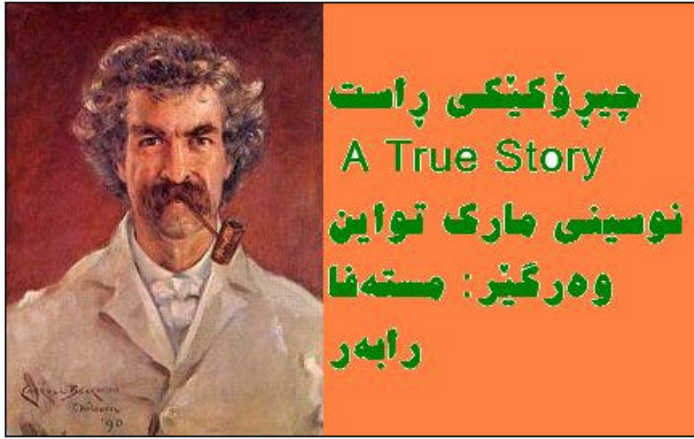

سەرئنج: ئەم نوسینە لە لە لایەن نوسەرە کە یەوێ چۆن بۆمان ئێردراو، وەک خۆی بلۆمان کردۆتەو، ئێمە لە شێوازی نوسین و پێنووسە کە ی بەرپرسیار نین.

چیرۆکی راست

A True Story

نوسینی: مارک تواین

وەرگێڕ: مستەفا رابەر

ئێوارە یەکێ سەرەتای هاوین لە دەرهەوی مأل لە سایە ی درەختێکی زل لە نزیک خانوی کێلگەمان دانیشتبوین پورە پایچل لە سەرکۆنە کورسیەک بەرامبەر منالەکانمان دانیشتبو ژنیکی رەشپێستی قەبە ی بالا بەرزی تەمەن شەست سالی بە شنگ و تاقەت.

بە هیزو توانا وەک ژنیکی تەمەن بیستوینج سالی پۆژانە پێوەمان ماندیو چێشتی بۆ لێدەناین مالی بۆ پاک دەکردینەو، حیکایەتی بۆ منالەکان دەگێراو کۆرانی بۆ دەگۆتن هەمیشە جەرگ سۆزو هێمن و ئارام بوو زۆر حەزیشی لە نوکتە ی خوش دەکرد ئەو ئێوارە ی ئەوێندە بە نوکتە یەکی من پێکەنی فرمێسکەکانی بەخوێر بە چاویا هاتنە خوار .

من لە کاتی کێدا تەماشای ئەو پیرۆزە دلخۆشەم دەکرد بیرم لە پابردۆی دەکردەو، پێم گۆت پورە پایچل پێم نالێ یت چۆن ئەو شەست سالی تەمەنت بێن کێشەو نازار گۆزەراندو؟

ژنە پێکەنێنەکی خنکاو کەمێک بێدەنگ بوو پاشان لە سەرەخۆ پوی بۆلای من وەرگێرا .

دەپرسی ئایا من لە ژیاندا کێشەو گرفتم هەبوو هیچ نازارم بینیو؟

گەرەم بەرێز کلیمانسۆ (+) وەلامی ئەم پرسیارەتان سەختە .

من لای خۆمەو سەرم لەو دەنگ نوسانو پێکەنین وەستانە ی ئەو سورما ، پێم گۆت باشە پورە پایچل من هەر گیز تۆم وا بەخەمباری نەبینیو هەمیشە هەر شادو بەکەیف بویت .

بەرێز کلیمانسۆ گویم لێبگرە با بەسەرھاتی خۆمت بۆ باس بکەم پاشان تۆش دەتوانی بپاری خۆت بەدەیت

دایک و باکم کۆیلە بون منیش بەکۆیلەیی لە دایک بوم هەموومان کاری قورسمان لە زەوی و زار دەکرد بەلام کێلگە کە بۆ ئێمە شوینێکی باش بوو .. خاوەنە کەمان ژنیکی خانەدان بو ناوی تۆ هارا بوو زۆریش بەتەمەن نەبوو. من شوم بە پیاویک کرد ئەویش کۆیلە ی خاتو تۆ هارابو لە کێلگە کەیدا کاری دەکرد ، پیاویکی پێکو بەهێز بوو جەرگ سۆزی من و هەر حەوت منالەکان بوو ، وەک تۆ چۆنی بۆ مأل و منال و خێزانە کەت ئەویش بۆ ئێمە وابو ، ئێمە منالەکانمان زۆر خوش دەویست حەزمان دەکرد هەتا گەرە دەبن چاومان لێیان بیت .

دهی باشه .. گهروهه من له فیرجینیا له دایک بوم بهلام دایکم خه لکی ماریلاند بوو. هه رکاتی دایکم توپه بویه له گه لمان به شه ی دههات قامکی به پومه اندا راده وه شانده و ده یگۆت من له فیرجینیا له دایک نه بوم ئیوه ئه وه نین پۆ به من نیشان بدهن من په کێکم له پیره مریشکه شینه کانی ماریلاند .. بیرتان نه چی خه لک هه یه له ماریلاند شانازی به وه ده که ن به پیره مریشکه شینه کان بانگ بکری ن . رۆژیکان کۆپه بچوکه کهم خراپ به ربوووه باسکی بریندار بو هه روها سه ریشی شکا له و کاته دا ژۆریک له کۆپه کان گرده بونه وه و رۆانه ناو موبه قه که مان ویستیان یارمه تی هه نپه کۆپه بچوکه که ی من بدن ، تیماری بکن دایکیشم به هه له داوان گه یشته سه ر روداوه که که قه ره بالغیه که ی بینی به رویاندا قیژانده هه موتان گوێ بگرن من له فیرجینا له دایک نه بوم من په کێکم له پیره مریشکه شینه کانی ماریلاند ده ی گشتان برۆنه ده ره وه که سمان پیویست نیه من خۆم که چا که ی خۆم چاره سه ر ده که م . ده ی چا که . پاش ماوه یه ک خاتو ئۆ هارا بانگمانی کرد ووتی من هه مو پاره پولی خۆم له دست داوه مایه پوج ده ره اتوم ده بی کێلگه و کۆپه کانیشم به فرۆشم .

ئه وه بو ئیمه یان به کۆتو زنجیره وه برده مه یدان ی کۆپه فرۆشان ی پیچمۆند له بهر قرچه ی گه رما رایان گرتین گۆمه لیک کریارو جامباز هاتن ده وریان داین ته ماشایان ده کردین ده ستیان له شانو ملامان ده کوتا سه یری دم و دانیان ده کردین له بهر ئه وه ی باوکی مناله کانم پیاوکی توندو تۆل بو هه ر زوو فرۆشرا خاوه نه تازه که ی به زنجیری ده ستی پایکیشاو له ناو ئاپۆره ی خه لک له بهر چاومان وون بو پاشان یه ک له دوا ی یه ک مناله کانم به بهر چاومه وه فرۆشرا منیش ده گریام ده ستی کۆپه بچوکه که م توند گرتبو کاتی پیاوکی پیست سه ی ده ستی راکیشا به رویا قیژاندم هاوارم کرد نه گه ر بیکری ده تکوژم به لام ئه و تیی هه لدام ئه و کاته هه نپه به هیواشی سه ری له بنا گویم نا ووتی دایه خه مت نه بی من له ده ستی راده که م ده گه ریمه وه لات ، ده تکرم ئه و کاته هه ردو کمان ئازاد ده بین . هه نپه منالکی ئیسک سوک و گوێ پایه ل بو هه میشه په رۆشی ئیمه ی بوو یارمه تی من و باوکی ئه دا به لام حه یف من نه متوانی بی پارێزم ، به رگری لئ بکه م ئه وان به ژۆر له منیان دور خسته وه هه ولما به زنجیره که ی ده ستم په لاماری پیاره پیست سه یبه که م دا به لام هه نپه بچکۆله یان له ده ستم پاپسکاند و دوریان خسته وه به م جۆره هاوسه رو حه وت مناله که م رۆیشتن . دوا جار مسته ر جیفرسن که خه لکی که نار ده رویا به له فیرجینیا منی کری . ئه و پۆژه له و کریسمسه ی رابرد هه تا ئه مۆ ده کاته 22 سالی ته واو .

چه ند سالیگ وه ک چیشته کری مالی جیفرسن کارم کرد پاشان شه یری ناوخۆ هه لگیرسا سه ریازه کانی سوپای باشور گه یشتن ده ستیان به سه ر خانو کێلگه و مال و مولکی خه لک داگرت . مسته ر جیفرسن شه ویک پیشته ر به رله وه ی سه بازه کان بگه ن به مال و خیزانه وه رایان کردو عه بده کانی خۆیان به جیهیشت . ئه فسه ره کانی یه که ی سوپا که به ناو مال و خانویه ره کان وه ربوون . یه کێکیان پیستی گۆت تۆ ده توانی چیشتمان بۆ لئ بنی ی ت ؟ له ولما ووتم به لی ئه مه کاری خۆمه دیاریو ئه فسه ره که که سیکی ئاسایی نه بو ئه فسه ریکی پله به رزیو ژه نرال بو ووتی ژۆر سوپاست ده که م تۆ له م پۆ به دواوه خاوه ن و سه رکاری ئه م چیشته خانه ی ت ئه گه ر هه ر گرفتیک هه بو یه کسه ر وه ره لام ئیستا تۆ ئازادیت و له گه ل هاویریکانت ده ژیت ئه و ئه فسه رانه ش پیای باش و په وشت به رزن .

رۆژیک هه ندیک هه ستم به ئازایی خۆم کرد بپارم دا باسی هه نپه کۆپه که ی خۆمیان بکه م به مه زه نده ی خۆم ووتم ره نگه له ده ست خاوه نه که ی خۆی پای کردیبت و خۆی گه یانیدیته باکوړ هه مو شتیکم بۆ ئه فسه ره کان باس کرد ئه وان به ریزه وه گوێ یان لیگرتم دوا جار ووتم ئیوه کۆپه بچوکه متان نه دیوه ؟ له سه ر قۆلی شوینه واری برینیک هه یه ، سه ریشی نیشانه ی شکانی پیویه یه . پاشان ژه نراله که هه ندیک نیگه رانی خۆی نیشان دا ، ووتی پایچل خان بۆ دوا جار که ی بو له کۆپه که ت دا بپایه ت ؟ پیتم گۆت 13 سالی ته واوه ژه نراله که ووتی که واته منال نیه ئیستا گه وه بوه پیتم گۆت من هه رگیز بیرم له وه نه کردو ته وه هه ر به چاوی ئه و پۆژه دیته به رچاوم به لام تۆ پاست ده که ی ت ئیستا ته مه نی بیست سال ده بیبت . به داخوه هیه چ یه کێک له و ئه فسه رانه ی باکوړ شتیکیان ده ربیره ی هه نپه یه که ی من نه ده زانی .

ئه وکات من به هه ول و ته قه لای هه نپم نه زانی بوو ، که له ده ست خاوه نه که ی پایکرد بو خۆی گه یانده بووه باکوړ له وئ سه رتاشخانه یه کی

بچوکی کردبووه رۆژیک له دل ی خۆی گۆتوبی ئیتر واز له م ژیا نه ئاسانه دینم ده بی برۆم به دوا ی دایکم بگه ریم ئه گه ر نه مریدیبت هه ر ده ی دۆزمه وه . هه نپه ده بیته سه ریازو لای هه ندیک ئه فسه ری یه که یه کی سه ریازی کاری ده کرد ئه و له گه ل ئه فسه ره کان بۆ هه ر شوینیک رۆیشتبا چاوی له پیره دایکی ده گێتیا ، به لام من هیچم له گه ران و کۆششی ئه و نه ده زانی .. چۆن بزاتم . پاشان شه ویک له ماله که ی جیفرسن ئیمه ئه هه نگیکی گه وه مان بۆ سه ریازه پیست په شه کان ساز کرد نیش و کارو ئه رکی ئه و ئه هه نگه

به زۆری له سه‌ر ملی من بوو . سه‌ریازه لاوه‌کان هه‌میشه برسی تینو بون به‌دریژایی ئه‌و شه‌وه سه‌مایان ده‌کرد ده‌نگیان ده‌هات ، کاتیکی خۆشیان به‌سه‌ر برد .

له‌ناو سه‌ریازه‌کان لاویکی ره‌ش پیست له هه‌مویان قۆزتره‌و جواتر هه‌بوو له‌گه‌ل کچیکی شوخ و شه‌نگ له هۆله‌که سه‌مایان ده‌کرد هه‌مو لایه‌که ته‌ماشای دیمه‌نی دلگیری ئه‌وانیان ده‌کرد کاتی هه‌ندیک له‌من نزیک بونه‌وه لاوه جوانه‌که سلوویکی له‌من کرد و پیمی گۆت کلاره سوره‌که‌ت زۆر قه‌شه‌نگ ، منیش یه‌کسه‌ر پیم گۆت بیده‌نگ به له‌گه‌ل ئه‌و که‌چه شوخه سه‌مای خۆت بکه ، هه‌ستم کرد کوربه‌که بۆ ماوه‌ی چه‌ند چرکه‌یه‌ک ره‌نگه‌ر پوخساری گۆرا پاشان گه‌راوه پال ئه‌وانه‌ی سه‌مایان ده‌کرد .

سه‌ر له‌ئیواره‌ی هه‌مان رۆژ کۆمه‌له سه‌ریازیکی تر گه‌یشتن ماله‌که زۆر پڕ بوو منیش له‌ یان توپه بوم هاوارم کرد هه‌موتان گۆت بگرن ده‌مه‌وئ هه‌ندێ شنتان پم بلیم ئیوه کاتیکی خۆشتان به‌سه‌ر برد به‌لام من لیتان توپه‌م هه‌مو خۆراکی چیشته‌خانه‌که‌ی منتان خوارد شویتنه که‌تان پیس و پۆخل کرد ، له‌بیرتان نه‌چیت من یه‌کیکم له پیره مریشکه شینه‌کانی ماریلاند . ئیتر ئاهه‌نگه‌که به‌ره و گۆتایی ده‌هات لاوه شوخه‌که له سه‌ماکردن وه‌ستا له‌په‌نجه‌ره‌که‌وه سه‌ریازیکی ده‌ره‌وه‌ی کرد نازانم سه‌یری چی ده‌کرد ؟ من زۆر سه‌رقال بوم ئاگام له‌و نه‌ما !!

سه‌رله‌به‌یانی رۆژی پاشر کاتزمیر چه‌وتی سه‌رله‌به‌یانی قاوهم لیده‌نا هیله‌که‌و رۆنم بۆ ئه‌فسه‌ره‌کان ده‌کرد له‌په‌ر لاوه ره‌ش پیسته‌که له په‌نجه‌ره‌که‌وه ده‌رکه‌وت منیش ماوه‌یه‌کی درێژ تیر سه‌یری ده‌م و چاویم کرد هیله‌که‌و رونه‌که‌م له‌سه‌ئاگر سوتا جوله‌م نه‌کرد چونکه هه‌ستیک دامی گرد ، ده‌ستی لاوه‌کم گرت چاوم به‌ کۆنه برینه‌که‌ی سه‌رقۆلی که‌وت ، قژی سه‌ریم هه‌لداوه جیی کۆنه شکانه‌که‌یم بینی ، قیژاندم کوربه وه‌ره تۆ هه‌نپی یه‌ جوانه‌که‌ی خۆمی !! تۆخه‌ی جارێکیتر تۆم ده‌سکه‌وته‌وه ..

نه‌خیر ئیستا زانیت . مسته‌ر کلیمانس (+) من هه‌یج کیشه‌یه‌کم نه‌بوو هه‌روه‌ها هه‌یج خۆشی و به‌ختیاریه‌کیش .

(+) ته‌نزوس و پۆمان نوسی به‌ناو بانگی رۆژئاوای ئه‌مریکا مارک تواین که ناوی راستی

ساموئیل لانگه‌وین کلیمانس له تۆه‌مه‌ری سالی 1835 له شاری هانپال له ویلايه‌تی میزوری له دایک بووه له سالی 1910 کۆچی دوايي کردوه

له ووقه به‌ناویانگه‌کانی:

*چه‌نگ بریتیه له کوشتنی کۆمه‌له که‌سیکی نامۆ ، یان نه‌ناسراو که هه‌ست به هه‌یج نوژمنایه‌تیه‌ک ناکه‌یت به‌رامبه‌ریان

ره‌نگه ئه‌گه‌ر له ره‌وشیکی تر روه‌پویان ببیته‌وه یارمه‌تیت به‌دن یان داوای یارمه‌تیا لێبکه‌یت .

* ئه‌گه‌ر مردوه‌کان قسه‌یان بکهدایه میژو ئاوا نه‌ده‌بوو کۆمه‌له درۆیه‌کی پڕویوچ .

* درۆ نیوه‌ی دنیا ده‌گه‌رچ هه‌تا راستی پیلاره‌کانی له پیده‌کات .